

Yaşadığı kentleri insanlar kendileri mi seçerdi, ya da kentler içinde yaşayan insanları kendilerine mi benzetirdi, doğrusu verilecek bir cevabı hiçbir zaman olmadı. Bir tek becerebildiği şey kaçmaktı, sessizce, itiraz etmeden, asla bir kez daha dönüp arkasına bakmadan kaçmak... İlk gençliğinden bilirdim onun ataklığını, gözü pekliğini. Bizimkilerin yoldaşı, adları sanları daracık aile ve akraba çevrelerinin dışında bilinmeyen, anılmayan sıradan insanların dostuydu. Çabuk inanır, hemen güvenirdi... Hiçbir istikbal kaygısı da taşımazdı. Gözü olmadı malda mülkte, anca beraber, kanca beraberdi. Çok güvendiği yoldaşlarının birçoğu yüzünü kara çıkarmamıştı ama içlerinden “çürük elmalar” da çıkmamış değildi. İşte en çok taktığı, en çok yıkıldığı da buydu ya... Bir cezaevinden bir başka cezaevine giderken, balık istifi dolduruldukları ring arabasının içine gece yarısı insanı delirtircesine düşen ay ışığında efkarlanıp Can Yücelin gülümseten o şiirini okumuştı bağırır bağırır.

“Bu küfür küfür değil, bu küflü rüzgâr

Bu silsilesini siktiğimin yerinde

Bir sen eksiktin ay ışığı

Gümüş bir tüy dikmek için manzaraya”...

Bu kadarı da olmazdı ki canım, bir mahpus bu kadar da imrendirilmezdi ki...

Jandarmalar küfrü kendilerine anlamış, omzuna bir dipçik yemişti... Dipçiği takip eden an” ı

koro halinde “Hey devrimci” marşı izlemiş, dipçikten herkes nasibini almıştı ama, marş bitene kadar susturmak ne mümkündü...

Ne güzel bir yenilmekti bu, ne güzel bir yenilmek...

Tökezleyip yeniden doğrulalım belimizin üstüne, yenilelim bir kez daha ağız tadıyla...

Neredesiniz ey insanlar...

Bunca anlamsızlıklardan, hoyratlıklardan, nobranlıklardan yorulmuş, güçsüz düşmüştü. O bilge hocaları “biz” i öğretmişti, bizli yaşamın düzlemlerinde koşmuş, terlemiş, yorulmuş ve yoğrulmuştu. Güzel olan buydu... Kendisinden başka herkese yetmeye çalışmış, azla yetinmeyi de erdem bilmişti. O günler nerede kalmıştı, neredeydi o insanlar... Bütün özlemi, uyanmak istemediği düşleriydi bunlar onun... Şimdiyse yalnızca tekil olan “ben” in dipsiz kuyusunda, kör bir karanlıkta debelenip duruyordu. “Bilebilseydim” dedi “çocuk denilecek yaşta beynimi işgal eden, nabız atışlarımı hızlandıran, aklımı başımdan alabilecek kadar tutkulu düşlerin rüyasına yatar mıydım hiç. Rengârenk sarmaşıklara beler, sabah esintilerinin yüzüme vuran serinliğinde, ayaklarımı yerden kesercesine alıp götüren bir aşkla besler büyütür, koynumda saklar mıydım hiç o düşleri”... Kaybettiği bir şeyi arıyormuşçasına elini sık sık gözlerine, ağzına, burnuna, kafasına götürür, ilk kez görüyormuş da “bunlar da nereden çıktı” der gibi hayretle kollarına bakar, parmaklarını oynatır, sol elinin başparmağını yüzüne, işaret parmağını iki kaşının ortasına götürür, hüzün deryasına daldı. O an deprem olsa duyacak halde olmazdı... Gözlerini sabit bir noktaya diker, o ruh hali içinde kim bilir neler geçirirdi kafasından. Bir gün “dün karnımız aç, ruhumuz toktu, bu gün karnımız tok ruhumuz aç” demişti de, öylesine

söylenmiş bir laf diye üstünde durmamıştım. Bütün sitemi buydu oysa, iyi bir işi, mesleği vardı, kendisine, ailesine yetecek kadar para da kazanıyordu. El âleme göre rahat olmalıydı, oysa onu tanıdıkça ruhundaki fırtınalara tanık oldum, içindeki kurdeşenlerin beynini kemirdiğini gördüm... Asık suratlı sayılmazdı ama pek de gülmezdi... Dalar giderdi “ muhteşemdi” dediği o günlere, çocukluğuna...

Onun “çocukluğum” dediği yaşına bakınca doğrusu insan pek ayırt edemiyor, çocuk mu, büyük mü olduğunu. Öyle bir çocukluk ki, burma bıyıklı bozkır delikanlısı, öyle bir delikanlı ki elinden ekmeğini alsan gıkı çıkmayacak bir çocuk...

Öyle bir çocukluk ki... Çepeçevre kast sistemiyle sarılmış, değiştirilmez, esnetilmez geleneklerin hüküm sürdüğü, üç ağanın koca bir köyü koyun sürüsü gibi götüğü, ağaların çocuklarının, torunlarının dedelerinden babalarından öğrendiği kendilerine mutlak itaatin tanrısal hakları olduğuna inan bir avuç züppenin kelle kesen baş asan kesildiği belde irisi bir köy... Gerçi kendi de ağa torunudur da öyle kelle kesmek, baş asmak gibi bir “ yiğitliği” yoktur. Ağa çocuklarından ziyade ırgat çocuklarıyla oynar, onlarla kızak kayar, onlarla bıldırcın avlamaya giderdi. Beli kamalı ağa torunları yiğitliklerini sergilemek, nam salmak, diğerlerini sindirmek için ırgat çocuklarını döverler, aşağılarlar, ana avrat küfürler savururlar... Hiç birinin yaptığı kar kalmaz yanına. Dağda bağda, ıssız bir meydanda kıştırır onları, ağızları yüzleri kan içinde zırlayarak babalarına dedelerine koşarlar şikayet için. Bazen de onların toplu saldırılarına uğrar, onun ağzı yüzü dağıtılır, kan içinde döner evine. O, şikayet etmemeyi çabuk öğrenmişti, nasıl öğrenmesin ki. Denedi bir kez. Ağzı yüzü kan içinde dedesine geldi, “filancanın çocukları beni dövdü, kafamı yarıdılar” dedi. Demesiyle bir tokat da dedesinden yedi. “Sen benim torunumsun, sen döveceksin, onlar bana şikâyet gelecekler” demişti dedesi. Zaten bu da sonu olmuştu şikâyetinin.

Geceleri ay çıkınca onu evde tutmak imkânsızdı. Köy yeriye, ırgatlık, mal-maşat işleri yorucuydu, erken yatılırdı. Anası yatmadan önce onu kontrol eder “ yine nereye gitti bu deli göbel” diye derde düşerdi. Köy pınarının sularının biriktiği gölde alırdı soluğu. Ayın suya vuran şavkında kendini görürdü, ince uzun selvilerin sallanışı vururdu suyun yüzüne. Selvilerin ve kendinin sureti yan yanaydı durgun gölün içinde... Başını gökyüzüne kaldırıp yıldızları sayardı, karıştırırdı saydığı yıldızların sayısını, yeniden saymaya başlardı. En parlak yıldız onundu, geceleyin geç çıkardı gökyüzüne. Ülger takımyıldızının hemen yanı başındaydı, ülgerin iri yıldızı, etrafında toplanan küçük yıldızların anasıydı, kendi yıldızı da onların koruyucusu... Ülger takımyıldızı nereye gitti, onun yıldızı da oraya giderdi. ırgat çocuklarına benzetirdi küçük yıldızları... Onların koruyucusu iri yıldız da kendisiydi...

İlık bir yaz akşamını hiç unutmazdı. Döner dolaşır ayağına bukağı bağlanmış gibi ruhu o geceye bağlanmıştı. Belki sayısız gecelerde aynı duyguyu, aynı coşkuyu yaşamıştı ama o gece başkaydı. Yaz akşamlarının o mest edici gecesinde ay kocamandı ve köyü soluk bir ışıkla baştanbaşa aydınlatıyordu. Gecenin karanlığında kendini gizleyen evlerin mavi yeşile çalan toprak damları, kısık idare lambalarının aydınlatığı pencereler, şalını üzerinden atıp meydana fırlamış bir kadın gibi huşu içinde gülümserdi kendilerini açığa çıkaran ayı ışığına... Köyün o haline şöyle bir göz gezdirir, uzaktan uzağa homurdanan traktör seslerine karışan köpek ulumalarıyla kabına sığmazdı... Derken ansızın sis bastı, gölün durgun yüzü ince bir buharla kaplandı. Selviler gitti, kendi sureti kayboldu...

Bu anısın anlatırken acıyla karışık gülümsedi... Bütün dünyaya, bütün evrene durgun sularda seyredilen bir yaşam vaat ettik, durgun sularda seyreden bir hayatın peşinden koştuk, yenildik. Ay hala gökyüzünde, su hala gölde. Ayı zebaniler kuşatmış, gölü kalın bir sis tabakası... Yenilgilerimiz bile bize özgü. Arı ve pak. Lakin yaşamımızın üstüne düşen sisi kaldırmazsak ne

o durgun sulara küsmeye ne pırıl pırıl ışığını taa arşı aladan gözlerimizin üzerine düşüren ay"a söyleyecek bir sözümüz olmaz. Başarabiliriz, aksi halde kendimizi bile tanıyamayacağız" dedi.